

Hlíva ústřičná, Hlíva královská, Hlíva plicní

Hlíva je dřevokazná houba, jejíž popularita stále roste. Platí pro ni všechny dietetické a léčivé vlastnosti popsané obecně u dřevokazných hub.

Hlíva se vyskytuje u nás v přírodě, plodnice můžeme najít v říjnu a listopadu, méně v dubnu. Z toho vyplývá, že jde o houbu poměrně chladnomilnou.

Intenzivním způsobem ji pěstujeme na slámě v pytlích, extenzivně na pařezech listnatých dřevin venku. Pěstování hlívy je poměrně jednoduché a zvládne ho téměř každý. Také potřeby pro pěstování jsou pro většinu pěstitelů snadno dostupné. Proto se hlíva těší velkému zájmu amatérských pěstitelů. Výnosy hlívy dosahují 10 - 30 % hmotnosti substrátu.

INTENZIVNÍ PĚSTOVÁNÍ HLÍVY

Potřeby na pěstování

Řezaná nebo drčená pšeničná, žitná, řepková sláma, piliny nebo dřevní štěpka, PE (polyetylenové) pytle, sadba hlívy.

Prostory pro pěstování

Místnost s teplotou od 8 °C do 18 °C (ideálně 13 °C) s rozptýleným světlem (ne přímé sluneční záření), možností udržovat vyšší vlhkost vzduchu (asi 75 %) a větrat (např. sklepy s oknem, garáže, haly, bývalé stáje, stáje, kůlny, severní strana budovy, pod stromy, keři atd.).

Příprava substrátu

Používáme piliny nebo kvalitní, suchou slámu, bez přítomnosti plísní. Slámu anebo piliny nasypane do silného PE pytle, stlačíme ji a zalijeme horkou vodou tak, aby byla veškerá sláma ponořena a pytel uzavřeme provázkem. Vodu v pytli necháme 12 hodin a potom uřízneme spodní rohy a necháme vodu vytéct. Pokud nemáme pytel ze silného PE můžeme slámu spařit v nějaké nádobě, případně namočenou slámu můžeme spařit v hrnci na brambory. Spařenou slámu vysypeme na čistou fólii a necháme vychladnout na teplotu asi 25 °C.

Očkování sadbou

Vychladlou slámu promícháme se sadbou a vše vrátíme zpět do pytle a zmáčkneme rukou nebo slámu z pytle nevysypeme, ale uděláme ve slámě tři nebo více stejně od sebe vzdálených vertikálních otvorů od vrchu až po dno, do kterých nasypane sadbu. Na vytvoření otvorů můžeme použít rovnou tyč nebo trubku, kterou důkladně očistíme. Pak pytel opět uzavřeme provázkem. Jedním litrem sadby naočkujeme asi 25 kg mokré slámy (substrátu) - tj. asi dva pytle o průměru 30 cm a výšce 70 cm. Do pytle nařízneme řezy v délce asi 1 - 2 cm a množství 10 - 20 řezů na jednom pytli.

Růst podhoubí

Pytel s naočkovaným substrátem uložíme do místnosti (v této fázi je jedno, jestli je v místnosti světlo nebo tma, není vhodné, aby na pytle svítilo slunce) o teplotě kolem 22 °C, ne více než 30 °C. Podhoubí prorůstá substrátem nejlépe při 27 °C. Dobře zpracovaný substrát je při optimální teplotě prorostlý za 14 dnů. Při nižších teplotách prorůstá déle. Zda je substrát prorostlý poznáme podle stejnoměrného zbledání povrchu. Pokud se v pytli objeví jiná plíseň, znamená to, že jsme slámu špatně ošetřili, případně nebyla dodržena dostatečná hygiena při očkování.

Růst plodnic

Přes otvory v pytli začnou vyrůstat plodnice. Plodnice rostou v trsech a postupně v několika vlnách. V domácích podmínkách sklízíme 3 - 6 sklizní, které by v optimálních podmínkách měly proběhnout za 3 - 6 měsíců. Prostory dobře větráme a vzdušnou vlhkost případně zvyšujeme kropením podlahy. Pokud mají plodnice dlouhé nožičky a malé kloboučky znamená to nedostatek čerstvého vzduchu, případně světla.

Sběr plodnic

Trsy plodnic sklízíme vždy celé, bez ohledu na to, že jsou v trsu malé plodničky. Sklízíme vždy vyložením trsu z pytle.

EXTENZIVNÍ PĚSTOVÁNÍ HLÍVY

Extenzivní pěstování hlívy je velmi jednoduchý způsob pěstování. Výhodou je dlouhodobé plození, dekorativnost hub na zahradě a téměř bezpracná likvidace kmenů nebo pařezů listnatých stromů.

Potřeby k pěstování

Čerstvě seříznuté, zdravé kmeny živých listnatých stromů (nejlépe ořech, topol, vrba nebo buk) případně pařezy těchto stromů. Sadba hlívy, polyetylenový pytel a parafín nebo štěpařský vosk, roubovací páska, horká voda od 80 °C až po 100 °C.

Místo pěstování

Vlhčí stinné místo v zahradce (není vhodné přímé sluneční světlo).

Příprava kmenů

Kmeny nařežeme na délku 15 - 30 cm, kratší kmeny dříve prorostou podhoubím, je však nutno je osadit do vlhkých míst. Pokud budeme očkovat zářezy nebo otvory doporučujeme délku kmene okolo 50 cm a rychlost prorůstání můžeme ovlivnit vzdáleností otvorů nebo zářezů. Kmeny používáme s kůrou.

Očkování sadbou (nejvhodnější je očkovat v letním období)

Sadbou se očkují na řezných plochách pařezů, případně do zářezů (kmen nařízneme pilou do 1/3 a střídavě z jedné i druhé strany kmene) nebo otvorů o průměru 12 - 15 mm vyvrtaných po obvodu kmene. Do vyschlého, starého nebo nemocného dřeva neočkujeme! Neočkujeme také do zcela čerstvě porožených stromů, z nichž teče míza, protože ta zabraňuje růstu mycelia. Pokud očkujeme na řezných plochách, na dno pytle nasypane sadbu a na sadbu řeznou plochou postavíme kmen nařezaný na kotouče a mezi každou řeznou plochu dáme tenkou vrstvu

sadbou. Na horní řeznou plochu nasypane sadbu a pytel uzavřeme. Kmeny spojíme hřebíčkem.

Prorůstání kmenů podhoubím

Naočkované pařezy překryjeme fólií na udržení vlhkosti a na fólii naházíme zeminu, staré seno nebo nějaký snadno dostupný materiál, kterým zabráníme přehřátí pařezy při přímém slunečním světle. Podhoubí prorůstá nejlépe při teplotě kolem 20 až 25 °C. Doba prorůstání je 2 - 4 měsíce podle vzdálenosti očkovacích míst a tvrdosti dřeva.

Uložení kmenů k plození

Prorostlé kmeny vyjme z pytlů a zakopeme horizontálně (ležmo) do země tak, aby 2/3 byly v půdě a 1/3 nad povrchem. Vybíráme stinné místo s vlhkou půdou. V místě však nesmí být vysoká hladina spodní vody, protože podhoubí pod vodou v krátkém čase odumírá. Z přerostlých pařezů odstraníme fólii. V době sucha okolo kmenů zaléváme a půdu udržujeme stále vlhkou.

Tvorba plodnic

Takto připravené kmeny plodí na jaře a na podzim, někdy i po výraznějším ochlazení v létě a při mírném průběhu zimy. První rok bývá většinou úroda slabší, nejsilnější je druhý a třetí rok, potom úrodnost opět klesá. Měkké dřevo plodí 3 - 6 let, tvrdé dřevo 5 - 10 let. Pak můžeme rozložené kmeny zkompostovat.

Skladování plodnic

Plodnice hlívy můžeme skladovat v chladničce při teplotě do + 4 °C maximálně 5 dnů. Plodnice ukládáme lupeny směrem nahoru.

Využití plodnic

Plodnice hlívy je možné použít ve všech úpravách v jakých se houby obecně používají. Kloboučky můžeme smažit jako přírodní nebo obalované řízky, nadrobno nakrájené pod maso, k dušení, do polévek, omáček i karbanátků.

Hlíva je velmi vhodná ke sterilizaci na kyselo se zeleninou a následně použít do salátů.

Upozornění!

Výtrusy hlívy (spóry) mohou ve větším množství v uzavřených menších prostorách u některých lidí vyvolat při vdechování některé alergické projevy, proto místnosti větráme. Větší množství spór vytváří hlíva plicní.

Vyzkoušejte i jiné sadby hub z naší široké nabídky!

Vyskušajte i iné sadby húb z našej širokej ponuky!

